

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 09 czerwca 2023 r.

WPS-VI.431.2.7.2023.XX

Pani
XXXXXX XXXXXX
Dyrektor
Centrum Usług Społecznych
w Mszczonowie
ul. Grójecka 45
96-320 Mszczonów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oraz art. 20 ust. 1 ustawy o z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2023 r. poz. 390) zwanej dalej ustawą, w dniach od 21 lutego 2023 r. do 21 marca 2023 r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: XXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXX – starszy inspektor wojewódzki i XXX XXXXXXXXXXX – starszy inspektor pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli, tj. 21 lutego 2023 r.

Niniejszym przekazuję wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił działania Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie w zakresie sposobu organizacji zadania, natomiast pozytywnie pomimo nieprawidłowości w zakresie ustalania uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego i jego wypłacania.

I. Organizacja zadania

W okresie objętym kontrolą Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie zarządzała Pani dyrektor.

Obowiązujący ww. okresie regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszczonowie¹, a po przekształceniu regulamin organizacyjny Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie² zawierał zapisy o uwzględnieniu w strukturze jednostki Sekcji Świadczeń Rodzinnych, co stanowi spełnienie wymogu określonego w art. 20 ust. 4 ustawy.

Przedstawiona przez Panią pisemna informacja³ i załączone do niej zakresy czynności pracowników wskazują, że w okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowała Pani jako dyrektor MOPS w Mszczonowie do 30 czerwca 2021 r., a następnie po przekształceniu jednostki jako dyrektor CUS w Mszczonowie od 1 lipca 2021 r. Poza tym ww. zadania realizowały: pani XXXXXXXXXXX XXXXXXXX – kierownik Sekcji Świadczeń Rodzinnych, pani XXXXXXXXXXX XXXXXXXX – podinspektor oraz pani XXXXXXXX XXXXXXXX – podinspektor. Za obsługę księgową odpowiadała pani XXXXXXX XXXXXXXX zatrudniona w jednostce na stanowisku głównej księgowej.

Burmistrz Mszczonowa upoważnił panią jako dyrektora MOPS w Mszczonowie⁴, a następnie jako dyrektora CUS w Mszczonowie⁵ do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Ponadto upoważnienia organu właściwego uzyskali następujący pracownicy jednostki:

- pani XXXXXXXXXXX XXXXXXXX – xx w MOPS w Mszczonowie⁶, a następnie od 1 lipca 2021 r. w CUS w Mszczonowie⁷, upoważniona była do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji,

¹ Zarządzenie Nr xxxx.2019 z Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszczonowie z dnia 31 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mszczonowie

² Zarządzenie Nr xxxxx2021 Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie z 1 lipca 2021 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Regulaminu Organizacyjnego Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie

³ Załącznik nr 1. - Wykaz pracowników realizujących w CUS w Mszczonowie zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych (z głównym księgowym) w okresie od 1.01.2021 r. do dnia kontroli, tj. do 21.02.2023 r.

⁴ Upoważnienie Nr Xx.xxxx.xx.xxxx.xx z X xxxxxxxxxxxxxxx xxxx r.

⁵ Upoważnienie Nr Xx.xxxx.xx.xxxx.xx z X xxxxx xxxx r.

⁶ Upoważnienie Nr Xx.xxxx.xx.xxxx.xx z X xxxxxxx xxxx r.

⁷ Upoważnienie Nr Xx.xxxx.xx.xxxx.xx z X xxxxx xxxx r.

- pani XXXXXXXX XXXXXXXX – XXXXXXXXXXXXX X XXXX XXXXXXXXXXXX⁸, a od 1 lipca 2021 r. w CUS Mszczonów⁹ upoważniona została do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wydawania decyzji,
- pani XXXXXXXX XXXXXXXX – XXXXXXXXXXXXX X XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX¹⁰, a od 1 lipca 2021 r. w CUS Mszczonów¹¹ upoważniona została do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych, z wyłączeniem wydawania decyzji.

Stwierdzono, że na wniosek skierowany do organu właściwego wydano wszystkie upoważnienia dla pani XXXXXXXX XXXXXXXX. Ponadto, na Pani wniosek wydano upoważnienia dla pani XXXXXXXX XXXXXXXX i pani XXXXXXXX XXXXXXXX obowiązujące od 1 lipca 2021 r. Natomiast wydane w 2017 r. upoważnienia dla pani XXXXXXXX XXXXXXXX i pani XXXXXXXX XXXXXXXX wydano bez wniosku, o którym mowa w art. 20 ust. 3 ustawy. Poza tym wydając 1 lipca 2021 r. upoważnienia dla Pani dyrektor oraz pozostałych pracowników organ właściwy nie wycofał z obiegu udzielonych wcześniej upoważnień.

II. Prawidłowość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Poinformowała Pani pisemnie, że Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie w okresie od 1 stycznia 2022 r. nie otrzymało żadnej decyzji Wojewody Mazowieckiego o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych. W związku z tym jednostka ww. okresie nie prowadziła działań związanych z odzyskiwaniem nienależnie pobranych świadczeń pielęgnacyjnych¹².

Przedstawiła Pani także pisemną informację, że w okresie objętym kontrolą do jednostki nie wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, które na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy należało przekazać do wojewody. Nie występowano także do wojewody na podstawie art. 23a ust.2 ustawy o ustalenie, czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego¹³.

⁸ Upoważnienie XX.xxxx.xx.xxxx.xx z xx xxxxxxxx xxxx r.

⁹ Upoważnienie XX.xxxx.xx.xxxx.xx z xx xxxxxxxx xxxx r.

¹⁰ Upoważnienie XX.xxxx.xx.xxxx.xx z xx xxxxxxxx xxxx r.

¹¹ Upoważnienie XX.xxxx.xx.xxxx.xx z xx xxxxxxxx xxxx r.

¹² Pismo dyrektora CUS w Mszczonowie znak PU.0810.2.2023 z 22.02.2023 r.

¹³ Pismo dyrektora CUS w Mszczonowie znak PU.0810.1.2023 z 22.02.2023 r.

z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny. We wszystkich przypadkach osoby uprawnione w okresie pobierania świadczenia pielęgnacyjnego nie podejmowały lub rezygnowały z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W poddanych kontroli 19 decyzjach przyznających, a także w 26 decyzjach zmieniających wysokość świadczenia pielęgnacyjnego prawidłowo określono kwotę przysługujących świadczeń pielęgnacyjnych. Natomiast w jednej decyzji¹⁷ przyznając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego nieprawidłowo określono kwotę świadczenia w związku z nieprawidłowym ustaleniem terminu, od którego przyznano świadczenie. W tym przypadku świadczenie przyznano w niepełnej wysokości od dnia zakończenia pobierania świadczenia rehabilitacyjnego. Organ uznał, że pobieranie świadczenia rehabilitacyjnego stanowi negatywną przesłankę do przyznania świadczenia. Natomiast w uzasadnieniu tej decyzji nie wskazano jednoznacznie przesłanek prawnych i faktycznych, na których organ się oparł wydając takie rozstrzygnięcie. W pisemnym wyjaśnieniu poinformowała Pani, że wnioskodawca pobierał do 24 czerwca 2021 r. świadczenie rehabilitacyjne i w porozumieniu z radcą prawnym podjęto decyzję o przyznaniu świadczenia od 25 czerwca 2021 r. Jednocześnie wskazała Pani, że argumentem za takim rozwiązaniem był fakt, iż osoba pobierająca świadczenie rehabilitacyjne nie jest w stanie sprawować całkowitej opieki nad chorym dzieckiem.

W tej sprawie nie skorzystano z możliwości jakie daje art. 23 ust. 4aa ustawy i nie przeprowadzono rodzinnego wywiadu środowiskowego w celu weryfikacji wątpliwości dotyczących sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną. Poza tym pominięto fakt, że świadczenie rehabilitacyjne jako przesłanka negatywna do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego nie jest wymienione w art. 17 ust. 5 ustawy. W związku z tym stosując się do unormowań zawartych w art. 24 ust. 2a ustawy w tej sprawie należało ustalić prawo do świadczenia począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, tj. orzec o przyznaniu świadczenia od 1 marca 2021 r. (wniosek o wydanie orzeczenia złożony 22 marca 2021 r.).

¹⁷ Decyzja xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

W pozostałych 19 sprawach świadczenie pielęgnacyjne przyznano:

- od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności – w jednym przypadku,¹⁸
- od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego - w trzech przypadkach¹⁹,
- od miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano ostatniej wypłaty świadczeń – w jednym przypadku²⁰,
- od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przestała obowiązywać decyzja o przedłużeniu okresu pobierania świadczenia – w ośmiu przypadkach²¹,
- od miesiąca rezygnacji z pobierania emerytury – w jednym przypadku²²
- od dnia rezygnacji z zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej – w pięciu przypadkach.²³

W jednej²⁴ z ww. spraw nieprawidłowo określono termin przyznania świadczenia, gdzie świadczenie pielęgnacyjne przyznano od 1 marca 2022 r. tj. miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano ostatniej wypłaty świadczeń. Organ w tym przypadku powinien wziąć pod uwagę, że w związku wydaniem nowego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w styczniu 2022 r., przestała obowiązywać decyzja o przedłużeniu okresu pobierania świadczenia. W związku tym należało przyznać świadczenie pielęgnacyjne od 1 lutego 2022 r. i zaznaczyć w treści decyzji, że świadczenia za ten miesiąc zostały już wypłacone.

We wszystkich 16 przypadkach, w których wnioskodawcy przedstawili orzeczenie o niepełnosprawności wydane na czas określony prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustalono do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływała termin ważności orzeczenia. W pozostałych 4 przypadkach²⁵ ustalając prawo do świadczenia pielęgnacyjnego zastosowano

¹⁸ Decyzja xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

¹⁹ Decyzje: xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

²⁰ Decyzja xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

²¹ Decyzje: xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

²² Decyzja xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

²³ Decyzje: xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

²⁴ Decyzja xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

²⁵ Decyzja: xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r., xx-xx.xxxx.xx.xxxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

sformułowanie „do odwołania”. Użyte w decyzjach sformułowanie jest niezgodne z treścią art. 24 ust. 4 ustawy, gdzie wskazano, że prawo do świadczenia pielęgnacyjnego ustala się na czas nieokreślony.

W poddanych kontroli decyzjach przyznających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wskazano, że wypłata będzie odbywać się zgodnie z art. 26 ust. 1 ustawy w okresach miesięcznych w sposób wybrany przez wnioskodawcę tj. w formie przelewu bankowego na konto – we wszystkich 20 przypadkach.

Na podstawie analizy list wypłat stwierdzono, że świadczenia wypłacano w sposób i w okresach oraz kwotach ustalonych w decyzjach administracyjnych.

Poddane kontroli decyzje administracyjne zawierały następujące elementy, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a.: oznaczenie organu administracji publicznej tj. Burmistrza Mszczonowa, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania (art. 127a k.p.a), podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji.

We wszystkich decyzjach w sprawie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w pouczeniu poinformowano o konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń na mocy art. 30 ustawy, a także o obowiązku, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy. Natomiast pouczenie w pozostałych decyzjach, tj. zmieniających i przedłużających okres pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, nie zawiera takiej informacji.

Poddane analizie decyzje administracyjne zawierały uchybienia polegające na:

- pominięciu w podstawie prawnej decyzji przyznających oraz decyzji w sprawie przedłużenia okresu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego szczegółowych jednostek redakcyjnych art. 17 ustawy mających zastosowanie w rozpatrywanej sprawie,
- przywołaniu nieaktualnych obwieszczeń w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w podstawie prawnej oraz w uzasadnieniu decyzji przyznających,
- przywołaniu w uzasadnieniu decyzji przyznających, bez związku ze sprawą, art. 17 ust. 6 ustawy,
- wskazaniu w rozstrzygnięciu decyzji, przy braku podstawy prawnej wynikającej z ustawy, że od świadczenia zostanie opłaconą składka społeczna i/lub zdrowotna,
- powołaniu w pouczeniu decyzji przyznających treści uchylonego w 2013 r. art. 24 ust. 3a ustawy,

- informowaniu w pouczeniu decyzji przyznających o obowiązkach organu właściwego w zakresie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w sytuacji, gdy opłacanie składek nie jest świadczeniem wynikających z ustawy.

We wszystkich przypadkach decyzje administracyjne wydano niezwłocznie, stosownie do unormowań zawartych w art. 35 § 1 k.p.a. i doręczono stronom zgodnie z wymogami wskazanymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a.

We wszystkich przypadkach, zgodnie z ogłaszaną corocznie w obwieszczeniach Ministra Rodziny i Polityki Społecznej zmianą wysokości świadczenia pielęgnacyjnego, organ wydał decyzje o zmianie kwoty świadczenia odpowiednio w zależności od indywidualnej sytuacji tj. na przełomie grudnia 2021 r. i stycznia 2022 r. oraz grudnia 2022 r. i stycznia 2023 r. Wypłaty świadczeń w podwyższonej kwocie były realizowane po wydaniu decyzji waloryzujących.

Według „Rejestru osób i decyzji przedłużających prawo do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z COVID-19 wydanych w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 23 lutego 2023 r.”²⁶ jednostka kontrolowana wszczęła z urzędu postępowanie w 20 sprawach. W poddanych kontroli 8 sprawach po uzyskaniu od wnioskodawców informacji o zgodzie na wydłużenie okresu pobierania świadczeń, wydano decyzje w sprawie zmiany decyzji administracyjnej gdzie przedłużono okres pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na odpowiedni okres, tj. do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności. W tych sprawach przed wydaniem ww. decyzji jednostka nie weryfikowała danych dotyczących orzeczeń w systemie EKSMOoN.

W poddanych kontroli 7 sprawach, po zakończeniu obowiązywania decyzji o przedłużeniu pobierania świadczenia na podstawie ustawy COVID-19 nie zachodziła konieczność wszczęcia postępowania i wydania decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach oraz ich zwrocie. Natomiast w jednym przypadku²⁷, decyzja o przedłużeniu okresu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego wygasła na skutek wydania w marcu 2021 r. nowego orzeczenia o niepełnosprawności. W związku z tym orzeczeniem wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego po upływie trzech miesięcy od dnia wydania orzeczenia, tj. w grudniu 2021 r.²⁸ i od tego miesiąca organ przyznał prawo do świadczenia²⁹. W tym przypadku pomimo, że zaistniały okoliczności wskazane w art. 30 ust. 2 pkt 1 organ nie wszczął postępowania w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

²⁶ Rejestr osób i decyzji COVID-19

²⁷ Decyzja xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

²⁸ Wniosek L.dz. xxxx z x.xx.xxxx r.

²⁹ Decyzja xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r.

W okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 30 listopada 2021 r. wypłacono świadczenie pielęgnacyjne w łącznej kwocie 13 797 zł, a także odprowadzono składki emerytalno-rentowe od tego świadczenia w wysokości 4 339,36 zł. W związku z powyższym organ powinien dochodzić zwrotu kwoty 13 797 zł oraz dokonać, w porozumieniu z organem emerytalno-rentowym, korekty odprowadzonych składek.

Jednocześnie kierując się interesem osób uprawnionych jednostka w celu uniknięcia podobnej sytuacji powinna rozważyć dokonywanie cyklicznych weryfikacji orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w systemie Eksmoon.

Przedstawiła Pani Dyrektor zestawienie opłacanych składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnych od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w okresie objętym kontrolą 1.01.2021 r. do 21.02.2023 r.³⁰, gdzie wskazano, że CUS w Mszczonowie opłacał składki dla 19 osób tj. 15 kobiet i 4 mężczyzn. Składkę emerytalno-rentową wraz ze składką zdrowotną opłacano za 4 osoby uprawnione do świadczenia pielęgnacyjnego, wyłącznie składkę emerytalno-rentową opłacano za 15 osób oraz wyłącznie składkę zdrowotną opłacano za 1 osobę.

Centrum Usług Społecznych w Mszczonowie prowadziło działania w celu ustalenia okresu niezbędnego do uzyskania przez osobę uprawnioną do świadczenia pielęgnacyjnego odpowiednio dwudziestoletniego przez kobietę i dwudziestopięcioletniego przez mężczyznę okresu składkowego i nieskładkowego ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. We wszystkich 20 poddanych kontroli przypadkach do organów emerytalno-rentowych skierowano wnioski o udzielenie informacji o przebiegu ubezpieczenia osób uprawnionych oraz o wskazanie, za jaki okres organ powinien opłacać składkę na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Na podstawie udzielonych odpowiedzi opłacano składki za 17 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne. W 2 przypadkach nie opłacano składek na ubezpieczenie ze względu na osiągnięcie wymaganego okresu ubezpieczenia, a w 1 przypadku ze względu na niewywiązanie się z obowiązku złożenia odpowiedniego wniosku do KRUS przez osobę pobierającą świadczenie pielęgnacyjne.

W 1 przypadku³¹ na dzień kontroli dokumentacja nie zawierała informacji potwierdzającej ustalenie okresu ubezpieczenia w KRUS. W związku z tym wyjaśniła Pani pisemnie³², że cyt. „W przypadku 1 osoby (tabela poz. 2), Pani nie dokonała swojego obowiązku poinformowania Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w pobieraniu świadczenia pielęgnacyjnego

³⁰ Zestawienia opłacanych składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnych od osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne w okresie objętym kontrolą 01.01.2021 do 21.02.2023.

³¹ Decyzja XX-XX.XXXX.XX.X.XXXX.XX z XX.XX.XXXX r.

³² Pismo znak PU.0810.4.2023 z 22.02.2023 r.

na dziecko. Osoby ubezpieczone w/w instytucji mają obowiązek informowania o pobieraniu świadczenia oraz złożeniu wniosku o objęcie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w związku z pobieraniem świadczenia pielęgnacyjnego. Na podstawie takich danych Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przesyła nam kwartalnie nakaz płatniczy z informacją o osobach objętych ubezpieczeniem, za które należy opłacać składki”.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Wydanie przez organ właściwy w 2017 r. upoważnień dla 2 pracowników bez wniosku³³, o którym mowa w art. 20 ust. 3 ustawy.
2. Pozostawienie w obiegu prawnym wcześniejszych upoważnień po wydaniu 1 lipca 2021 r. nowych upoważnień dla Pani dyrektor i pracowników CUS w Mszczonowie.
3. Uznanie pobierania przez wnioskodawcę świadczenia rehabilitacyjnego za przesłankę negatywną ograniczającą możliwość opieki nad osobą niepełnosprawną, bez podstawy prawnej wskazanej w ustawie oraz bez weryfikacji sytuacji na podstawie art. 23 ust. 4aa ustawy (w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r.) i w związku z tym nieprawidłowe ustalenie okresu przysługiwania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, co skutkuje niedopłatą świadczenia.
4. Przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego w decyzji xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r. w niepełnej wysokości od dnia zakończenia pobierania świadczenia rehabilitacyjnego.
5. Przyznanie w decyzji xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r. prawa do świadczenia pielęgnacyjnego od 1 marca 2021 r., zamiast od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zakończyła się realizacja decyzji przedłużającej prawo do świadczenia w związku z ustawą COVID-19, tj. od 1 lutego 2021 r. i w związku z tym wypłata świadczenia za luty 2021 r. bez podstawy zawartej w decyzji administracyjnej.
6. Zaniechanie weryfikacji danych w systemie EKSMOoN przed wydaniem decyzji o przedłużeniu okresu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy COVID-19 – w 8 przypadkach.
7. Nieustalenie nienależnie pobranych świadczeń i niedochodzenie ich zwrotu z tytułu wypłaconego w okresie od 1 kwietnia 2021 r. do 30 listopada 2021 r. świadczenia pielęgnacyjnego w łącznej kwocie 13.797 zł, pomimo zaistnienia okoliczności

³³ Upoważnienia: xx.xxxx.xx.xxxx.xx z xx xxxxxxxx xxxx r., xx.xxxx.xx.xxxx.xx z xx xxxxxxxx xxxx r.

powodujących ustanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, a także odprowadzenie składek emerytalno-rentowych od tego świadczenia w wysokości 4.339,36 zł.

8. Przyznanie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego „do odwołania”, tj. użycie sformułowania niezgodnego z treścią art. 24 ust. 4 ustawy, gdzie wskazano, że świadczenia przyznaje się „na czas nieokreślony” - w 3 przypadkach.
9. Wskazanie w rozstrzygnięciu decyzji, przy braku podstawy prawnej wynikającej z ustawy, że od świadczenia zostanie opłacona składka społeczna i/lub zdrowotna – w 15 przypadkach.
10. Błędne lub niedokładne formułowanie treści decyzji, polegające na:
 - pominięciu w podstawie prawnej decyzji przyznających oraz decyzji w sprawie przedłużenia okresu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego szczegółowych jednostek redakcyjnych art. 17 ustawy mających zastosowanie w rozpatrywanej sprawie - w 28 przypadkach,
 - przywołaniu nieaktualnych obwieszczeń w sprawie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego w podstawie prawnej oraz w uzasadnieniu decyzji przyznających – w 15 przypadkach,
 - przywołaniu w uzasadnieniu decyzji przyznających art. 17 ust. 6 ustawy bez związku ze sprawą – w 20 przypadkach,
 - wskazaniu w rozstrzygnięciu decyzji, przy braku podstawy prawnej wynikającej z ustawy, że od świadczenia zostanie opłacona składka społeczna i/lub zdrowotna – w 20 przypadkach,
 - powołaniu w pouczeniu decyzji przyznających treści uchylonego w 2013 r. art. 24 ust. 3a ustawy - w 20 przypadkach,
 - informowaniu w pouczeniu decyzji przyznających o obowiązkach organu właściwego w zakresie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne w sytuacji, gdy opłacanie składek nie jest świadczeniem wynikających z ustawy - w 20 przypadkach.

Za uchybienia wymienione w punktach 1. i 2. odpowiedzialność ponosi organ właściwy, tj. Burmistrz Mszczonowa. Natomiast za uchybienia i nieprawidłowości wymienione w pozostałych punktach odpowiedzialność ponosi Pani dyrektor oraz pracownicy realizujący zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią dyrektor do:

1. Występowania do Burmistrza Mszczonowa z pisemnymi wnioskami o wydanie upoważnień dla pracowników realizujących świadczenia rodzinne, zgodnie z zasadą pisemności załatwiania spraw, o której mowa w art. 14 ust. 1a k.p.a, stosownie do przepisu art. 20 ust. 3 ustawy.
2. Podjęcia działań w celu wycofania z obiegu prawnego upoważnień do realizacji zadań wynikających z ustawy wydanych przed 1 lipca 2021 r.
3. Rozstrzygnięcia w przedmiocie prawa do świadczeń uwzględniając przesłanki, w tym negatywne wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.
4. Podjęcia działań w celu zmiany decyzji xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r. i ustalenie prawidłowego okresu przysługiwania świadczenia pielęgnacyjnego, a następnie wypłacenia świadczenia za ten okres.
5. Podjęcia działań w celu zmiany decyzji xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r. i przyznania prawa do świadczenia za okres od miesiąca następującego po miesiącu, w którym przestała obowiązywać decyzja przedłużająca prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy COVID-19.
6. Weryfikacji danych w systemie EKSMOoN każdorazowo przed wydaniem decyzji o przedłużeniu okresu pobierania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie ustawy COVID-19.
7. Podjęcia działań w celu ustalenia nienależnie pobranych świadczeń wypłaconych w okresie po zakończeniu obowiązywania decyzji xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r. o przedłużeniu pobierania świadczenia na podstawie ustawy COVID-19 do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc wydania decyzji xx-xx.xxxx.xx.x.xxxx.xx z xx.xx.xxxx r. tj. od 1 kwietnia 2021 r. do 30 listopada 2021 r. w łącznej kwocie 13 797 zł, a także dokonania rozliczenia, w porozumieniu z organem emerytalno-rentowym, kwoty 4 339,36 zł z tytułu odprowadzonych od tego świadczenia składek emerytalno-rentowych.
8. Ustalania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na czas nieokreślony w sprawach, w których orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na stałe, stosownie do terminologii wyrażonej w art. 24 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
9. Odstąpienia od wskazywania w rozstrzygnięciu decyzji, że od świadczenia pielęgnacyjnego zostanie opłacona składka społeczna i/lub zdrowotna.

10. Prawidłowego i dokładnego formułowania treści decyzji, a w tym:

- uwzględniania w podstawie prawnej odpowiednich do sprawy szczegółowych jednostek redakcyjnych przywołanych artykułów ustawy tj. ustęp, punkt litera, tiret,
- przywoływania w decyzjach aktualnych aktów, na podstawie których wydano rozstrzygnięcie,
- przywoływania w decyzjach, w tym w uzasadnieniu wyłącznie tych przepisów ustawy, które mają związek z rozpatrywaną sprawą,
- odstąpienia od przywoływania w pouczeniu decyzji treści uchylonego przepisu art. 24 ust. 3a ustawy,
- odstąpienia od zamieszczania w pouczeniu informacji o obowiązkach organu właściwego w zakresie opłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

xxxxx xxxxxx
**Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki
Społecznej**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
Pan Xxxxx XXXXXXXX Xxxxx
Burmistrz Mszczonowa